

„Egy vérből valók vagyunk, Te meg én”

November 25-én Budakeszin – lapzártá után – véradás volt. Köszönjük mindenkinek, aki eljött. Írásunkkal a véradók előtt szeretnénk tisztelni. Azok előtt, akik már adtak vért és azok előtt, akik még fognak adni.

Kalkuttai Teréz anyja, akit nemrégiben boldoggá avattak, egyszer ilyen szerényen beszélt áldozatos, nehézségeket nem ismerő munkájáról: „Amit mi tesszünk, az csak csepp a tengerben, de enélkül a csepp nélkül sekélyebb volna a tenger.”

A készséges és rendszeres véradás is esetleg csak cseppnek tűnik a tengerben. Am azoknak a betegeknek, akiknek éppen ezzel mentik meg az életét, na-

gyon sokat, egy egész világot jelent ez a kicsinek tűnő segítség.

A vér maga az élet. Nemhiába szerepel annyi régi bölcsességben, mondásban is vér szavunk. Tudjuk mit jelent, ha azt mondják: egy vérből valók vagyunk, vagy ereinkben megpezsödül a vér, esetleg életünket és vérünket adjuk valamiért.

Bizonyos betegségeket azért tudunk egyáltalán gyógyítani, bizonyos műtéteket azért tudunk elvégezni, mert lehetőség van arra, hogy vért, vérkészítményeket kapjanak a betegek. Nagy vérvesztéssel járó műtétek, például a szívműtétek, vagy izületi protézisek beültetése, a daganatos betegek műtétei mind nagy vérvesztéssel járnak, ahol pótlásra van szükség. Leukémiában, vagy vérzé-

kenységben szenvedő embertársaink szintén az Önök által adott vérből kapnak. És szülés után is gyakran van szüksége vérre, vérkészítményekre a kismamának és a kisbabának egyaránt.

Nemrégiben kétségbeesetett felhívás jelent meg: elfogytak a vértartalékok az országban. A műtéteket azonban csak egyetlen napra kellett felfüggeszteni, mert az önzetlen áldozatkészség, az összefogás szép példájaként országszerte ezek és ezek álltak sorba, hogy vért adhassanak. Kevés ügyben értünk ennyire egyet. Talán nem véletlenül. Hogyan is mondja Maugli a Dzsungel könyvében? „Egy vérből valók vagyunk, Te meg én!”

MBK

Famatuzsálemek karnyújtásnyira

Már több mint 25 éve laktunk Budakeszin, amikor hétvégi sétánkhoz új úticélt keresve egy kedves ismerősünk megkérdezte: „És a mamutfenyőket láttátok már?” Mamutfenyők Budakeszin? Igen, talán hozzám hasonlóan kevesen tudják, hogy városunk határában magasodik két szép példánya ennek a világ egyik leghatalmasabb és leghosszabb életű fafajának, a hegyi mamutfenyőnek (*Sequoiadendron giganteum*).

A Telki úttól délre fekvő, nagyterjedésű réttel határos az a természetvédelmi területként számon tartott ősláp maradvány, amely botanikai ritkaságként ezekkel a mamutfenyőkkel is büszkélkedik. Budakeszi környéke, s benne ez a

terület is, a Budai Tájvédelmi Körzet részét képezi.

A 22-es autóbussz végállomásától 10 perc sétával a zöld keresztrel jelzett úton kell elindulnunk, a Munkácsy Mihály utca és a Meggyes utca találkozási pontjától pedig „mamutfenyő-iránt” alig egy percnnyire találjuk meg őket. Északról, a Barackos lakóparktól érkező lehetetlen szem elől téveszteni őket, messziről díszlik sötétzöld kúpos koronájuk.

A mocsárciprusfélék, óriásfenyőfélék családját, ahová a mamutfenyők is tartoznak, valóságos élő kövületek jellemzik: olyan fajok, melyek évmilliókkal ezelőtt tömegesen éltek, de azóta visszaszorultak. Mára 16 élő fajuk ismert, amelyek megtalálhatók Észak-Amerikában, Kína területén, és Tasmániában is. Európában azonban csak ültetett példányai élnek, a XVIII. század közepétől tűntek fel parkokban, gyűjteményes kertekben. Angliában egyes példányai már elérték az 50 méteres magasságot, és a 7 méteres törzskerületet. Hazánkban Polgárdiban található a legnagyobb, 40 méter magas mamutfenyő.

A két budakeszi mamutfenyő feltehetőleg az 1900-as évek eleje óta áll az egykori dísznövénykert helyén. Egymástól 6 méterre helyezkednek el, közöttük egy harmadiknak a leégett csonkja látható. Egy 1970-ben megjelent könyvben az áll, hogy a 3 szép mamutfenyő közül az egyik nemrég pusztult el. A fák életkorának megállapítása a csonkon látható évgyűrűkről történt, így azokat 70-80 évesre becsülik. Magasságuk védetté nyilvánításuk évében 16 méter volt, átmérőjük 100, illetve 85 cm. A fák örökzöldek, vaskos, merev, zöldesszürkés hajtásain nem a fenyőkre általában jellem-

ző túlevelek, hanem apró, hegyes pikkelylevelek vannak, tojásdad tobozaik 5-6 cm hosszúak, melyekből bőven található a fák környékén lehullva. A fák külső jégeik alapján egészségesek, annak ellenére, hogy fiatalon enyhe, kiegyenlített éghajlatot kívánó, a téli hideg iránt érzékeny fajok képviselőiről van szó.

A fák mellett található Dr. Pászti Gyula (1917–1996) síremléke. Ő a budapesti túravezetők Rockenbauer Pálról elnevezett klubjának volt az elnöke, s ez a hely volt a kedvenc pihenőhelye. Ezért a turistatérképek a helyet „Pászti pihenő”-ként jelzik.

Remélem sikerült felkelteni az érdeklődését mindazoknak, akik mint jómagam, évek óta éldegélnek e mamutfenyők közelében, de alattuk még nem álltak (lenyűgöző látvány!), illetve azoknak is, akik nemrégiben költöztek ide, s fáradhatatlanul derítik fel választott új lakhelyük szépségeit.

Mergenthaler Emese

